

بررسی عوامل تعیین کننده توانایی حسابرس در کشف تقلب: عوامل داخلی و خارجی

مهدی فیلسرای،^a روح اله جنگجوی^b

^a استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی حکیم طوس

^b کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی حکیم نظامی-قوچان ایران

نویسنده مسئول: مهدی فیلسرای (filsaraei@yahoo.com)

چکیده: هدف این تحقیق بررسی عوامل تعیین کننده توانایی حسابرس در کشف تقلب از جمله عوامل داخلی و خارجی می باشد. همچنین، برای گردآوری داده ها از پرسشنامه استفاده شده است که از نظرات حسابرسان استفاده شده است. بررسی فرضیه های این مطالعه از طریق نرم افزارهای SPSS استفاده شده است. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش حاکی از این است که تجربه حسابرس، شک و تردید حرفه ای حسابرس، کنترل داخلی اثربخش و بودجه زمانی محدود برای کشف تقلب رابطه معناداری دارد.

کلمات کلیدی: توانایی حسابرس، کشف تقلب، عوامل داخلی و خارجی.

۱. مقدمه

صورت های مالی یکی از جنبه هایی ارزیابی عملکرد شرکت است که توسط ذینفعان از جمله مردم و دولت مورد استفاده قرار می گیرد (فریمن و رید^۱، ۱۹۸۳). تقلب، هر اقدام یا حذف اقدام عمدی طراحی شده است که به منظور فریب دیگران صورت می گیرد و باعث می شود قربانیان دچار زیان شده یا عاملان آن، منافی را به دست آورند (استانداردهای حسابرسی، بخش ۲۴۰، بند ۴). طبقه بندی های مفهومی مختلفی برای سازماندهی خطرات تقلب سازمان وجود دارد. گزارش انجمن بررسی کنندگان خیره تقلب در مورد اختلاس و تقلب کارکنان، خطرات تقلب را به سه گروه عمده گزارش مالی متقلبانه، سوء استفاده از دارایی و فساد مالی، طبقه بندی می نماید. گزارشگری مالی متقلبانه، به ارائه نمودن نادرست و عمدی واقعیت به منظور محروم کردن یک شخص از دارایی با ارزش است. تقلب آگاهانه که مدیریت آن را مرتکب شده، از طریق صورت های مالی همراه کننده از لحاظ محتوا به سرمایه گذاران و بستانکاران زیان می رساند (الیت^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). سوء استفاده از دارایی ها شامل دارایی های مشهود (مانند وجه نقد یا موجودی مواد و کالا) و نامشهود (مالکیت معنوی، محصول محرمانه یا اطلاعات مشتری) می توانند توسط کارکنان، خریداران یا تامین کنندگان مورد سوء استفاده قرار گیرد. فساد مالی نیز شامل: پرداخت رشوه و انعام مخفیانه به شرکت ها، اشخاص خصوصی و ماموران دولتی، دریافت رشوه، زیرمیزی و انعام مخفیانه و همدستی و مساعدت با دیگران (مانند مشتریان و تامین کنندگان) برای انجام تقلب می باشد.

توانایی کشف تقلب نمودی از کیفیت خود حسابرس است. با این حال، محدودیت های حسابرس برای کشف تقلب می تواند ناشی از عوامل داخلی باشد (در درون حسابرس) یا عوامل خارجی باشد. عوامل داخلی ارتباط نزدیکی با صلاحیت فنی حسابرس، که تحت تأثیر مدت زمان حسابرس است. تجربه در اجرای شیوه های حسابرسی یکی از الزامات است که باید توسط حسابداران رسمی برای رعایت شود (جاسوب^۳، ۲۰۱۴). تجربه حسابرسی متعلق به حسابرس به افزایش دانش در مورد اشتباهات و تقلب کمک خواهد کرد (ساریانتو^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). یک حسابرس علاوه بر باتجربه بودن باید همچنین شک و تردید حرفه ای بالایی داشته باشد تا بتوانند تقلب را تشخیص دهند (آرسندی^۵ و همکاران، ۲۰۱۷). حسابرس همچنین باید شک و تردید حرفه ای داشته باشد.

¹ Freeman & Reed

² elit

³ Jusup

⁴ Suryanto